

σεις που αυτό συνεπάγεται και να μοριοδοτηθεί η θητεία τους με βάση την παραπάνω αντίστοιχια για τη διεκδίκηση οποιασδήποτε θέσης στελέχους με αναδρομική ισχύ.

3. Σχετικά με τα μέλη των Παιδαγωγικών Ομάδων των ΚΠΕ

Σύμφωνα με την Υ.Α60991/ Γ7 -19-6-2006, το έργο των Π. Ο. των ΚΠΕ ορίζεται ως εξής: «...η εκπαίδευση μαθητών, η επιμόρφωση εκπαιδευτικών, η παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, η ανάπτυξη θεματικών δικτύων, τοπικών και διεθνών συνεργασιών καθώς και η έρευνα σε θέματα περιβάλλοντος και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.», και «...όλοι οι εκπαιδευτικοί εργάζονται για το σχεδιασμό, την προετοιμασία και αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών προγραμμάτων καθώς και το σχεδιασμό, την προετοιμασία, την υλοποίηση και την αξιολόγηση των άλλων δράσεων που προαναφέρθηκαν»

Άρα το καθοδηγητικό έργο των ΚΠΕ αφορά στο σύνολο των εκπαιδευτικών που υπηρετούν σ' αυτά (συμπεριλαμβανομένου του Υπεύθυνου και Αναπληρωτή Υπεύθυνου) χωρίς να γίνεται απολύτως καμιά διάκριση ως προς τα καθήκοντα τους. Επιπλέον όλοι εκπαιδευτικοί οι οποίοι τοποθετούνται στα ΚΠΕ επιλέγονται βάσει των ίδιων ακριβώς προσόντων με τα οποία τοποθετούνται οι Υπεύθυνοι και οι Αναπληρωτές.

Κατά συνέπεια θα πρέπει και το καθοδηγητικό έργο τους να μοριοδοτηθεί αντίστοιχα με το έργο των Υπεύθυνων και των Αναπληρωτών ΚΠΕ για τη διεκδίκηση οποιασδήποτε θέσης στελέχους με αναδρομική ισχύ.

Ζητάμε να ενταχθούν τα Μέλη των Παιδαγωγικών Ομάδων ΚΠΕ στο άρθρο 13 παρ. 3.β.αα με όλες τις συνακόλουθες διευθετήσεις που αυτό συνεπάγεται και να μοριοδοτηθεί η θητεία τους με αναδρομική ισχύ.

Ελπίζοντας στην αποδοχή των ανωτέρω λογικών και δίκαιων αιτημάτων είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση ή πληροφορία

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Γενικός Γραμματέας Ο Πρόεδρος
Δρ. Παναγιώτης Πήλιουρας Δρ. Θωδωρής Μαρδίρης

συζήτηση

για την ΠΕ

Ποιος φοβάται την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση;

Το τελευταίο διάστημα, που περίσσεψαν οι απώλειες σε αγαπημένα πρόσωπα, σε αξίες, σε θεσμούς, σε ελπίδες και σε αξιοπρεπείς μισθούς και συντάξεις, ίσως φαίνεται μηδαμινό το ότι μεθοδεύεται συστηματικά η «απώλεια» της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ή αν προτιμάτε Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία) και/ή η υπαγωγή της σε σχήματα που μόνο τη συρρίκνωση του θεσμού επιφυλάσσουν. Παρ' όλ' αυτά και επειδή για ορισμένους από μας ο θεσμός της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης έχει μεγάλη σημασία, εύλογα αναδύεται το ερώτημα «Ποιος φοβάται την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση;».

Και μάλιστα όταν η - παρά ένα - εικοσαετής διάρκεια του θεσμού της ΠΕ στα σχολεία και ο ρόλος και η συμβολή των Υπεύθυνων ΠΕ δεν έχουν ποτέ αξιολογηθεί σοβαρά, εκτός από ορισμένες προσπάθειες ποσοτικής απαριθμησης από μέρους του τότε ΥΠΕΠΘ, των προ-

γραμμάτων, των μαθητών και των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στα προγράμματα ανά την Ελλάδα. Ακόμα και η υποχρεωτικά - λόγω ευρωπαϊκής επιδότησης - αντίστοιχη διεργασία από τα ΚΠΕ, περιορίζεται σε ποσοτικά στοιχεία στατιστικών δεδομένων. Αν και τι ο θεσμός έχει προσφέρει σε εκπαιδευτικούς, μαθητές, γονείς, στη σχολική κοινότητα, στην παιδαγωγική και διδακτική διαδικασία, στις τοπικές κοινωνίες και στην περιβαλλοντική δράση, ουδέποτε μέχρι σήμερα έχει απασχολήσει σοβαρά την επίσημη ηγεσία του ΥΠΕΠΘ. Οι διαπιστώσεις των Υπεύθυνων ΠΕ, σχετικά με την εφαρμογή του θεσμού στα σχολεία και οι ανάγκες εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων ουδέποτε διερευνήθηκαν σοβαρά και συστηματικά..

Ουζήτηση

για την ΠΕ

Όμως ο θεσμός της ΠΕ και των Σχολικών Δραστηριοτήτων γενικότερα έχει υποστεί απίστευτη κακοποίηση και εκμετάλλευση:

- Επιβάλλεται σε απρόθυμους εκπαιδευτικούς – από ορισμένους διευθυντές ή προϊσταμένους γραφείων, ακόμα και από διευθυντές εκπαίδευσης - η εμπλοκή σε προγράμματα ΠΕ, προκειμένου να «μπαλώσουν» τις τρύπες του ωρολογίου προγράμματος του Σχολείου και του ωραρίου τους, ενώ «απαγορεύεται» σε πρόθυμους εκπαιδευτικούς, λόγω στρεβλών κανονιστικών ρυθμίσεων και εγκυκλίων.
- Ακόμα και σήμερα Διευθυντές θεωρούν τα προγράμματα πάρεργο και χάσιμο χρόνου, που διαταράσσει την «ομαλή λειτουργία» της αποστήθισης και της αναχρονιστικής δασκαλοκεντρικής διαδικασίας παράδοσης-εξέτασης, ενώ άλλοι καλύπτουν προγράμματα – μαϊμούδες, για συγκεκριμένους «αυλοκόλακες» ή «κομματοκόλακες» ή δημιουργούν διαρκώς προσκόμματα στους θαρραλέους συναδέλφους που τολμούν να ασχοληθούν με την ΠΕ, παρά το αντίσσο κλίμα του συγκεκριμένου σχολείου. Όταν η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση «διαλύει» το υπάρχον μοντέλο εκπαίδευσης με δημοκρατικές, ομαδικές δομές, συναπόφασης και συνεργασίες, επικινδύνες συμμετοχικές και διδακτικές πρακτικές που ανατρέπουν τα καθιερωμένα, πώς να μην αποτελεί απειλή και φόβητρο για τους πάσης φύσεως βολεμένους συντηρητικούς; Ο τελευταίος όρος αποδίδεται ανεξαρτήτως κομματικής τοποθέτησης, σε όλους όσοι αντιδρούν άκριτα και χωρίς αντιπρόταση σε κάθε τι διδακτικά καινούργιο και παιδαγωγικά ορθό. Αν ομως η πολιτεία δεν φοβάται το θεσμό, θα προσπαθούσε να καταγράψει τα αδύνατα σημεία του και να τα ενισχύσει με τις ανάλογες δράσεις.
- Στο πλαίσιο της παραπάνω πελατειακής αντίληψης και νοοτροπίας, ορισμένες θέσεις Υπεύθυνων ΠΕ, ενδεχομένως και μελών ΚΠΕ, στελεχώνονται από άτομα παντελώς άσχετα και αδιάφορα προς την περιβαλλοντική εκπαίδευση, ορισμένα από τα οποία είναι και γενικώς απόντα από τις βασικές διαδικασίες και υποχρεώσεις τους. Παρόλα αυτά, και αντί ο εκάστοτε διευθυντής εκπαίδευσης να απομακρύνει, όπως προβλεπόταν στην αρχική υπουργική απόφαση, τους καιροσκόπους κηφήνες από τη συγκεκριμένη θέση (αλλά πώς, αφού αυτός τους τοποθέτησε, εξυπηρετώντας ιδιαίτερα την διαδικασία της εκπαίδευσης), αφού δεν πιστεύει στο θεσμό, δεν χάνει ευκαιρία να τον διασύρει στα διάφορα εκ-

παιδευτικά, κομματικά και λοιπά όργανα στα οποία συμμετέχει. Τα άτομα που με τέτοιου είδους κριτήρια στελεχώνουν αυτές τις θέσεις, συνήθως ευτελίζουν το θεσμό, εκτός των άλλων, με παρωχημένες θεωρητικές επιμορφώσεις στις οποίες οι μεν ομιλητές δεν σέβονται το χρόνο τους και το ακροατήριο, οι δε επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί, καθηλώνονται επί ώρες σε μια αιθουσακούγοντας χρήσιμα και άχρηστα θεωρητικά στοιχεία, τα οποία δεν γνωρίζουν πώς θα τα ενσωματώσουν σε ένα πρόγραμμα. Έτσι μια κατ' εξοχήν βιωματική διαδικασία εξελίσσεται σε μία ακόμα λογικομαθηματική καρικατούρα. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι πολλοί εκπαιδευτικοί θεωρούν τη «συγκέντρωση πληροφοριών» ως το α και το ω ενός προγράμματος ΠΕ. Παράλληλα υπάρχουν και άτομα, ανεξαρτήτως θέσεως ή ρόλου, που βλέπουν και χρησιμοποιούν την ΠΕ ως εφαπλήριο για την ικανοποίηση προσωπικών κομματικών, πολιτικών ή συντεχνιακών φιλοδοξιών.

- Επι πλέον υπάρχουν και ορισμένοι συνδικαλιστές που είτε βάζουν το όνομά τους μέσα στα μέλη της παιδαγωγικής ομάδας, ασκώντας έναν υπόγειο εκβιασμό, χωρίς ποτέ να παρίστανται στις συναντήσεις της ομάδας, είτε απαξιώνουν τη δουλειά των εκπαιδευτικών και μαθητών με σχόλια του τύπου «κάτι περιβαλλοντικές αιρίδες και ρομποτικά «γκατζετάκια» συνέλεξε η κυρά-εξουσία για να θολώσει τα νερά και τα μάτια των δημοσίων εκπαιδευτικών». Αντί να φάζουν με ποιο τρόπο έγινε η επιλογή, ποια ήσαν τα κριτήρια, γιατί αυτοί μόνο και όχι άλλοι τόσοι κι επειδή δεν μπορούν να βαρέσουν τον γάιδαρο, βαράντε το σαμάρι (το σχόλιο έγινε για τη βράβευση από το ΥΠΔΒΜΘ των καινοτόμων δράσεων). Και δικαιολογημένα: ουδέποτε έχουν συμμετάσχει σε μια τέτοια εκπαιδευτική διαδικασία από την αρχή ως το τέλος, νομίζουν ότι ζέρουν τι γίνεται σε μια περιβαλλοντική ομάδα και ως επαΐσουσες πριμαντόνες του συνδικαλισμού ευαγγελίζονται το δόγμα της μίας και μοναδικής αλήθειας, της δικής τους. Ουαί κι αλλοίμονο σε όσους δεν ασπάζονται το δόγμα τους, ουαί κι αλλοίμονο στους εκπαιδευτικούς που δεν τα αποτιμούν όλα με στενά συντεχνιακά κριτήρια και δουλεύουν παραπάνω και δημιουργών ακατανόητα σ' αυτούς «γκατζετάκια». Άλλα είναι σαφές ότι αν η ΠΕ γίνεται αφορμή για «ξεχωρίσουν» οι εκπαιδευτικοί με τη δουλειά και το μεράκι τους και να πάφουν να χρειάζονται τα όποια συνδικαλιστικά δόγματα, τότε είναι επικίνδυνη!

- Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση είναι «αβανταδόρικη» διαδικασία, ειδικά όταν παρουσιάζονται τα προγράμματα στο τέλος της χρονιάς. Δε θυμίζει την συχνά άχαρη και πολύ λιγότερο ελκυστική κλασσική μαθησιακή διαδικασία των διδακτικών αντικειμένων του αναλυτικού προγράμματος, τα οποία δε μπορούν να παρουσιασθούν στο τέλος της χρονιάς (ή μήπως μπορούν; έχουν κάτι καινούργιο να πουν.). Η σχέση που διατηρούν συνήθως οι εκπαιδευτικοί με τους Υπεύθυνους ΠΕ της περιοχής τους είναι περισσότερο φιλική και «μεντορική» θα λέγαμε (συμμετοχή σε βιωματικά σεμινάρια, επισκέψεις του Υπεύθυνου στο σχολείο για ενίσχυση και στήριξη, γνωριμία και δραστηριότητες με τις περιβαλλοντικές ομάδες, φεστιβάλ με παρουσιάσεις των προγραμμάτων, κ.λ.π.), συγκρινόμενη με τη σχέση μεταξύ εκπαιδευτικών και σχολικών υπαλλήλων. Έτσι ορισμένοι σχολικοί σύμβουλοι που δεν βλέπουν νέους τρόπους με τους οποίους μπορεί να βελτιωθεί η σχέση εκπαιδευτικών και μαθητών με το διδακτικό αντικείμενο το οποίο καλύπτουν και με τη μάθηση, θεωρούν ότι αν «ξεφαντίστουν» οι Υπεύθυνοι (ακόμα και οι σχολικές δραστηριότητες!) αφενός το πρόβλημά τους θα εκλείψει, αφετέρου θα καρπωθούν – νομίζουν – και όλα τα θετικά και αβανταδόρικα του θεσμού. Για αυτή την κατηγορία συμβούλων οι Υπεύθυνοι ΠΕ είναι επικίνδυνοι ανταγωνιστές, κι ας έχουν διαφορετικά αντικείμενα. Για μερικούς μάλιστα όλες οι σχολικές δραστηριότητες είναι επικίνδυνες. Επειδή, όταν γίνονται σωστά, είναι περισσότερο ελκυστικές από τα μαθήματα. Και αντί ν' αναζητήσουν τρόπους να γίνουν τα μαθήματα πιο ελκυστικά, προτιμούν να καταποντίσουν ότι, έχει μέχρι τώρα οικοδομηθεί με τις σχολικές δραστηριότητες, τις οποίες αν αναλάβουν θα τις μετατρέψουν σε απωθητικά μαθήματα. Υπάρχει βέβαια η πιθανότατα να τις πνίξουν κάτω από την εποπτεία ενός απόμου-συμβούλου στην περιφέρεια, όπως διαδίδεται και υποστηρίζεται από την αναβάθμιση του θεσμού. Δηλαδή ως αναβάθμιση κρίνεται η επιλογή ενός συμβούλου ο οποίος θα διαφεντεύει τα προγράμματα των σχολικών δραστηριοτήτων από το γραφείο του στην περιφέρεια! Ενώ η αιτιολόγηση της επιδιώκομενης κατάργησης των υπεύθυνων είναι ότι «Δεν υπάρχουν πουθενά στην Ευρώπη», λες και το κριτήριο διατήρησης ενός εκπαιδευτικού θεσμού είναι η αντίστοιχη ύπαρξη του ή όχι στην πολυμορφία των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών συστημάτων.

Και φυσικά μέσα στην αναμπουμπούλα... χαίρεται το ΥΠΔΒΜΘ, εκμεταλλευόμενο τον τεχνητό ανταγωνισμό μεταξύ των ΚΠΕ και των Υπευθύνων που προβάλλουν ορισμένοι. Και ενώ κανείς από τους δύο δεν θα είχε λόγο ύπαρξης αν δεν υπήρχαν προγράμματα στα σχολεία – όπου πραγματικά χτυπά η καρδιά της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης – ορισμένα άτομα από ΚΠΕ επιχείρησαν, και ως ένα σημείο το κατάφεραν στην επαρχία, να «εισβάλουν» στο χώρο των Υπευθύνων, να τους υποκαταστήσουν και σχεδόν να τους καταργήσουν. Κι αυτό γιατί η ανισότητα στην κατανομή πόρων μεταξύ Υπευθύνων και ΚΠΕ προκάλεσε φαινόμενα σατραπείας από πλευράς ορισμένων Υπευθύνων λειτουργίας και μελών ΚΠΕ, οι οποίοι θεώρησαν ότι τα χρήματα τους ανήκαν και επομένως ήσαν πιο ίσοι από τους Υπευθύνους. Παρά το ότι είναι περισσότερες οι συνεργασίες εκατέρωθεν, έχουν προβληθεί τεχνητές οι αντιπαλότητες. Κι επειδή τα «αμερικανάκια» λένε πολύ σοφά «follow the money», το ΥΠΔΒΜΘ αποφασίζει να βάλει χέρι στα ΚΠΕ και να τα κάνει Κέντρα δια βίου Μάθησης. Πώς όμως θα καταργήσει έναν ακόμα επιτυχημένο – παρά τις όποιες εξαιρέσεις – θεομό; Μα απαξιώνοντάς τον δια στόματος της υψηλούργογύ κ. Χριστοφίλοπούλου και κατηγορώντας τα για κέντρα εκδρομών (:), μήπως και διαπλεκόμενων; Κι έτσι θα μπουν καινούργιοι διευθυντές, υποδιευθυντές, παρατρέχαμενοι και κάθε είδους πικραμένοι που δεν θάχουν σχέση με την ΠΕ αλλά με τη δια βίου μάθηση, και με τα όσα χωρούν μέσα σ' αυτή, όπως και στην ακατάνοητη για τον κόσμο έννοια της αειφορίας.

Αντί το Υπουργείο να οργανώσει μικρές ομάδες συζήτησης (*discussion groups*) και όχι κλειστά ερωτηματολόγια κατευθυνόμενων απαντήσεων, για να διερευνήσει τις πραγματικές ανάγκες της εκπαιδευτικής κοινότητας γύρω από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και τις σχολικές δραστηριότητες, προτιμά να καταργήσει έναν θεσμό. Τουλάχιστον αυτά διαφαίνονται από όλα όσα έχουμε δει και έχουν διαρρέεσει σχετικά. Αν όμως η πολιτεία δε φοβήταν το θεομό, θα προσπαθούσε να καταγράψει τα αδύναμα σημεία του και να τα ενισχύσει με ανάλογες δράσεις. Άρα καταλήγω με μια αναδόμηση της αρχικής μου ερώτησης: «Αλήθεια ποιός ΔΕΝ φοβάται την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση», εκτός από μας που την πιστέψαμε και την υπηρετήσαμε μέχρι σήμερα, είτε ως μαθητές, είτε ως εκπαιδευτικοί, είτε ως Υπευθύνοι και μέλη ΚΠΕ; Ποιος πιστεύει ακόμα ότι η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση είναι πριν και πάνω απ' όλα ήθος;

συζήτηση για την ΠΕ

- Προς
- Τα μέλη και τους/τις φίλους/ες της ΠΕΕΚΠΕ – Κεν. Μακεδονίας
 - Τους/ις συμμετέχοντες/ουσες στη συνάντηση συζήτηση

Συνάδελφοι/ισες

Στις 12 Μαρτίου 2010 το Παράρτημα της ΠΕΕΚΠΕ-Κεν. Μακεδονίας σε συνεργασία με τα ΚΠΕ Ελευθερίου – Κορδελού και Βερτίσκου, οργάνωσε στο Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο της Θεσ/νίκης, Συνάντηση – Συζήτηση με θέμα: «η πορεία της Π.Ε στο σχολείο – πραγματικότητα και προοπτικές»

Η ανάγκη αυτής της Συνάντησης προέκυψε από τις συζητήσεις, οι οποίες εδώ και καιρό απασχόλησαν και απασχολούν τη Διοικούσα Επιτροπή και τα μέλη του Παραρτήματος και όχι από τη συγκυρία της αναμονής επικείμενων αλλαγών. Οι συζητήσεις αυτές αφορούν τον αριθμό και την ποιότητα των προγραμμάτων Π.Ε στο σχολείο, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του θεσμικού πλαισίου και των υποστηρικτικών της δομών, την επιτυχία ή όχι τόσων χρόνων εφαρμογής της Π.Ε στα σχολεία. Δηλαδή, κριτήριο της συνάντησης δεν ήταν η επικαιρότητα, αλλά η ανίχνευση των αληθινών αναγκών των εκπαιδευτικών, που κατά καιρούς εκφράζονται.

Στη Συνάντηση ζητήθηκε από όλους να εκφραστούν με κριτικό και αυτοκριτικό τρόπο, ελεύθερα και ειλικρινά, ανεξάρτητα από την ιδιότητα τους - στελέχων ή συναδέλφων της πράξης - εφόσον ο φυσικός χώρος μιας τέτοιας συνάντησης και διαλόγου είναι ο διαδικασίες της Ένωσης και γνώμονας είναι η παραδοχή ένός πλαισίου αρχών, που υπερασπίζόμαστε όλοι οι εμπλεκόμενοι με την Π.Ε και αφορά: την έκφραση γνώμης, τον κριτικό λόγο, την ανοχή και την επικοινωνία, με στόχο την αναζήτηση λύσεων για το καλό της Π.Ε αλλά και ολόκληρης της εκπαίδευσης. Η συζήτηση είχε ως εκκίνηση - δεν περιορίστηκε μόνο σε αυτό - ένα πλαίσιο το οποίο καθορίστηκε στην πρόσκληση της συνάντησης και είναι το εξής:

ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

Ποια ή ποιες μορφή/ές θα πρέπει να έχει η Π.Ε. στο σχολείο;

- Η Π.Ε. να εφαρμόζεται με τη σημερινή μορφή (πρόγραμμα Π.Ε.) ή να ενταχτεί πλήρως μέσα στο πρόγραμμα σπουδών του σχολείου (υποχρεωτική ή πραιτερικού χαρακτήρα ή να ισχύουν και τα δυο ή

Π.Ε.ΕΚ.Π.Ε – Παράρτημα Κεν.Μακεδονίας